

IZVEÅ TAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u julu 2014.god.

27.08.2014

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrÅji se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne Åjkole "Svetozar MarkoviÄ" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se raÅ•una o rasporedu i vrsti izvora zagaÅ'ivanja, gustine naseljenosti, specifiÄnosti terena i meteoroloÅjkih uslova. Na oba merna mesta vrÅji se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagaÅ'ujuÅ'tih materija SO₂, Ä'aÄ'i, kao i NO₂. TakoÄ'e se na oba merna mesta vrÅji Ä analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina, gde se odreÄ'uju i ukupne taloÅ'ne materije. Procena zagaÅ'enosti vazduha, odnosno graniÄ•ne vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za pojedine parametre aerozagaÅ'enja baziraju se na vaÅ'ejim zakonskim propisima (Zakonu o zaÅ'ititi vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagaÅ'enja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kuÅ'tnim loÅ'nicama, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izdunvi gasovi saobraÅ'tajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loÅ'jenja dolazi do poveÄ'tanih koncentracija zagaÅ'ujuÅ'tih materija. Tome doprinose i meteoroloÅ'ki uslovi: niska temperatura, poveÄ'tana vlaÅ'nost i poveÄ'tani atmosferski pritisak. Svaka od zagaÅ'ujuÅ'tih materija ima specifiÄ'an mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. NajÄ•eÄ'je dolazi do nadraÅ'aja respiratorih puteva, oteÅ'anog disanja, kaÅ'iljanja, oseÄ'taja stezanja u grudima, suzenja oÄ•iju, pojaÄ•ane sekrecije iz nosa. U vreme kada je poveÄ'tana koncentracija ovih materija, osobe sa srÄ•anim i pluÅ'tnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavajuÄ bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produÅ'enu i napornu fiziÄ'ku aktivnost na otvorenom prostoru. REZULTATI ISPITIVANJA

Sumpor dioksid SO₂ je u Vranju u meseÄ•u jula 2014.god. nije biloÄ vrednostiÄ koncentracija SO₂Ä preko graniÄ•ne vrednostiÄ za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednostiÄ za jedan dan, na ovim mernim mestima. GraniÄ•na vrednostÄ kao i tolerantna vrednost za SO₂ Ä za jedan dan iznosi 125 Äug/mÄ³/dan. IzvrÅ'jena su 62 dnevna merenja Ä•aÄ'i na 2 merna mesta u ZZJZ u Vranju i O.Å.Ä•eS. MarkoviÄ•e u Vranju. U julu 2014.god. na mernom mestu u ZZJZÄ Vranje nije izmerena koncentracija Ä•aÄ'i preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan, kao i na mernom mestu u O.Å. Ä•eSvetozar MarkoviÄ•e. Maksimalno dozvoljena vrednost za Ä•adj za jedan dan iznosi 50 Äug/mÄ³/dan. Azot dioksida NO₂Ä je u Vranju u meseÄ•u julu 2014.god. nije biloÄ vrednostiÄ koncentracija NO₂Ä preko graniÄ•ne vrednostiÄ za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednostiÄ za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta. GraniÄ•na vrednost za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 Äug/mÄ³/dan, a tolerantna 125 Äug/mÄ³/dan. Aerosedimenti u Vranju u meseÄ•u jula 2014.god. analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina raÅ'ena je na mernim mestimaÄ u ZZJZ Ä Vranje i O.Å.Ä•eS. MarkoviÄ•e u Vranju. MeseÄ•ne vrednosti ukupnih taloÅ'nih materija u julu 2014.god., na ovim mernim mestima, Ä bile su ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taloÅ'ne materije na meseÄ•nom nivou iznosi 450 mg/mÄ²/dan. Tabela sa rezultatima merenja Ä Dr Nevenka StanojkoviÄ•Lekar spec.higijene Ä•aÄ'i

JovanoviÄ•

Spec.toksikologije